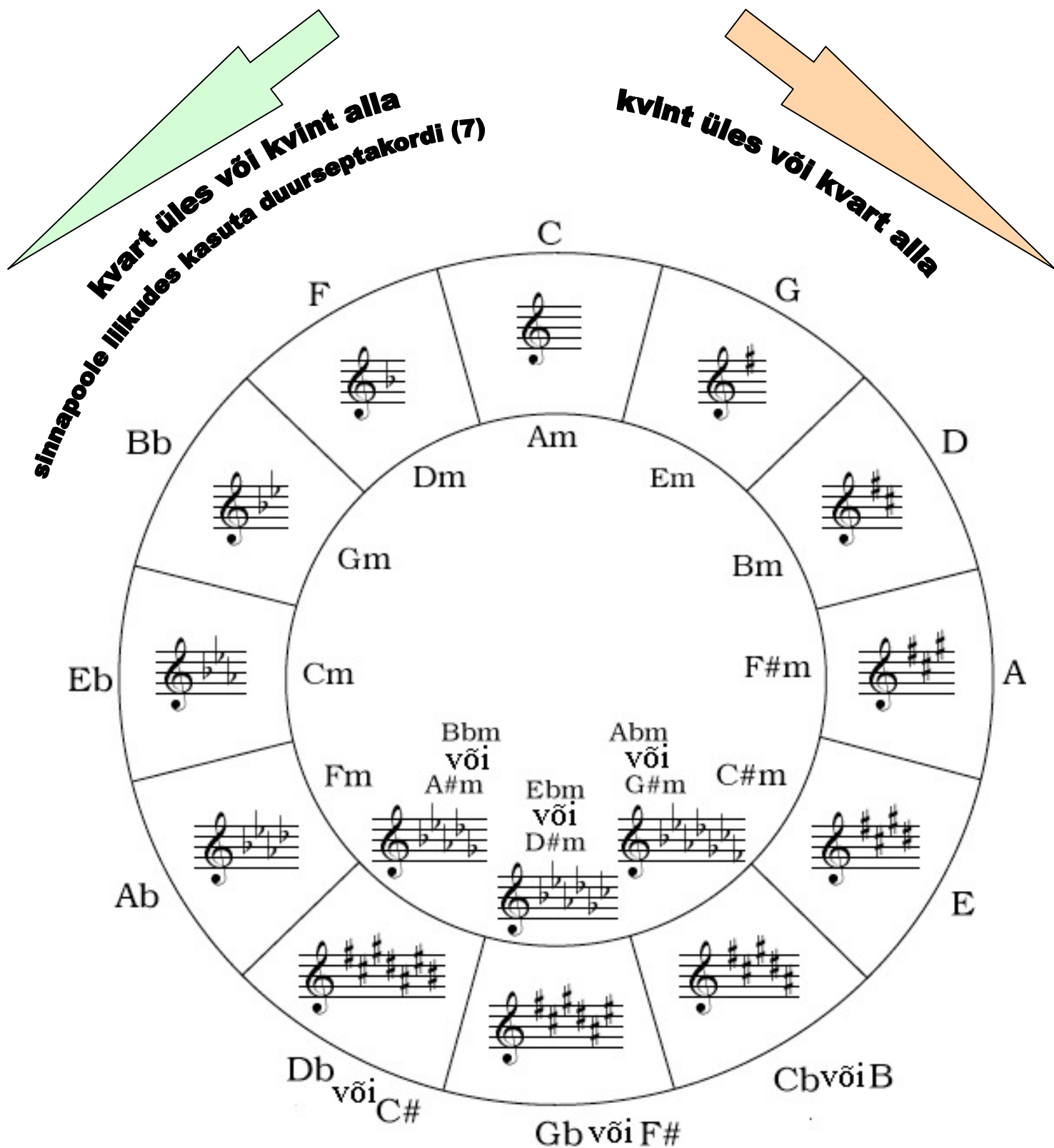

Selleks, et kinni pidada vajalikust helireast, peame kasutama alteratsioonimärke, mille kirjutamine võtme kõrvale toimub kindla korra kohaselt. Ülevaate alteratsioonimärkide tekkimise järjekorrast annab **kvardi-kvindiring**. Viimane kujutab endast süsteemi, milles kõik ühe laadi helistikud asuvad katkestamatus, puhta kvindi vahekorras olevas järgnevuses.

KVINDI-KVARDIRING

Paralleelsed helistikud

Minoor on samasugune iseseisev laad kui mažoorgi. Igale mažoorile vastab temaga kõige enam ühiseid helisid omav minoor, mis asub nimetatud mažoorist $1\frac{1}{2}$ tooni madalamal ($4\frac{1}{2}$ tooni kõrgemal). Selliseid, oma loomulikus kujus ühiseid helistikke, järelilikult ka võtme-märke omavaid helistikke nim paralleelseiks.

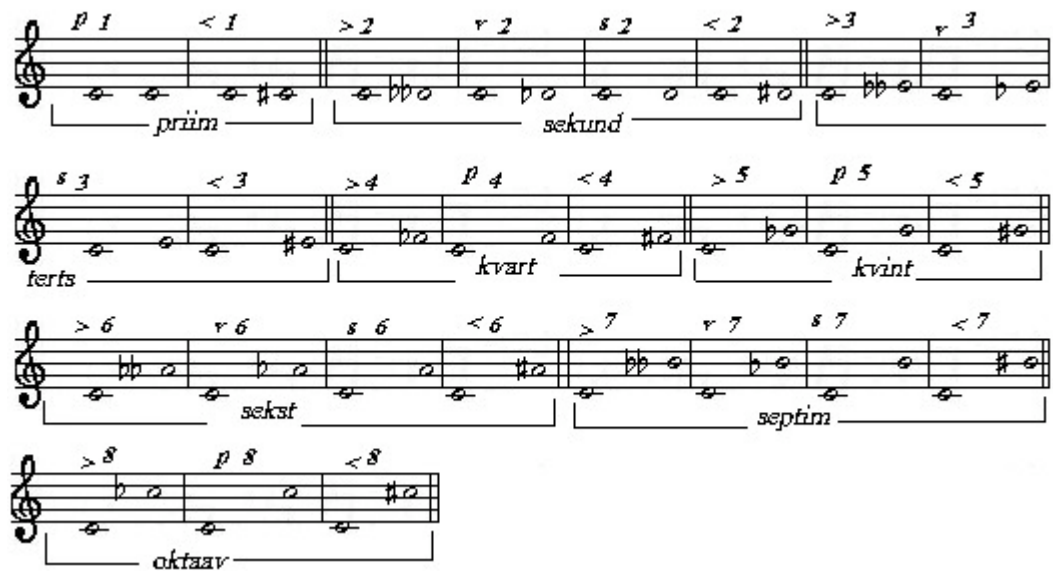
Nii on igal mažooril üks paralleelne minoor ja ümbermõõt, igal minooril üks paralleelne mažoor. (Vt. kvart-kvindi ringi).

Intervallid

Muusikas asuvad kõik helid kindlates omavahelistes suhetes. Intervallideks nim. kahe heli kõrguste- vahelist suhet, mis väljendub toonides. Intervallide suurust toonides väljendatakse arvuga ning tähistatakse omadussõnadega puhas (lüh. p.), suur (lüh s.), väike (lüh. v.). Iga intervalli on võimalik muuta tema helide altereerimise teel, kusjuures vähendatud intervalli tähistatakse > ja suurendatud < . Intervalle ühe oktaavi piires nim. lihtintervallideks.

priim e. unisoon	1
sekund	2
terts	3
kvart	4
kvint	5
seks	6
septim	7
oktaav	8

Järgnevalt on toodud, puhtad, väiksed, suured, vähendatud ja suurendatud intervallid koos nende tähistutega:

Puhtast oktaavist laiemaid intervale nim. liitintervallideks. Iga liitintervall kujutab endast oktaavi ja liht- intervalli summat: noon + sekund e. sekund üle oktaavi jne.

Lihtintervallid säilitavad neile vastavate lihtintervallide omadused. Noon (sekund üle oktaavi) võib esineda suurena, väiksema, suurendatuna ja vähendatuna jne.